

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Συνεχίζουμε με την τρίτη με αριθμό 407/20-11-2023 επίκαιρη ερώτηση δευτέρου κύκλου του Βουλευτή Ηρακλείου της Κ.Ο. «ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ ΕΛΛΑΔΑΣ» κ. Εμμανουήλ Συντυχάκη, προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών με θέμα: «Να σταματήσει η εργασιακή ομηρία των εργαζόμενων στην Εγκατάσταση Επεξεργασίας Νερού (ΕΕΝ) φράγματος Αποσελέμη, νομού Ηρακλείου Κρήτης».

Ορίστε, κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, η λειτουργία της εγκατάστασης επεξεργασίας νερού στο φράγμα του Αποσελέμη για την υδροδότηση του αστικού ιστού Ηρακλείου Χερσονήσου και Αγίου Νικολάου είναι στην ευθύνη του Οργανισμού Ανάπτυξης Κρήτης Ανώνυμη Εταιρεία.

Το προσωπικό -αρχικά δεκαεπτά άτομα, στην πορεία δεκατρία, τώρα δεκαοχτώ- έχει αναλάβει να φέρει σε πέρας τη διαχείριση, λειτουργία και συντήρηση των έργων της εγκατάστασης από τον Σεπτέμβριο του 2015, παρά τις πολύ απαιτητικές και σύνθετες καθημερινές εργασίες που απαιτούνται και τη σημαντική πείρα, εξειδίκευση, τεχνογνωσία που χρειάστηκε να αποκτήσουν για να ανταποκριθούν.

Παρόλα αυτά, αυτοί οι αφανείς ήρωες εξακολουθούν και παραμένουν συμβασιούχοι όλα αυτά τα χρόνια σε μια μόνιμη διαρκή ομηρία. Είναι ενοικιαζόμενοι μέσω εργολάβων, εγκλωβισμένοι σε αυτές τις γνωστές επαναλαμβανόμενες δεκάμηνες και δίμηνες συμβάσεις έργου, ζουν με χαμηλούς μισθούς, δυσανάλογους της προσφοράς τους, ενώ θα έπρεπε να έχει προχωρήσει με βάση την πείρα, την εξειδίκευση και την τεχνογνωσία που διαθέτουν η μονιμοποίησή τους.

Χαρακτηριστικό της κατάστασης είναι ότι ο κάθε εργολάβος ανάδοχος για την πρόσληψη των εργαζομένων δεν έχει καμία απολύτως σχέση ή συμβολή στη λειτουργία της εγκατάστασης, αλλά η εργολαβία υφίσταται αποκλειστικά ως πολιτική επιλογή για τις ελαστικές εργασιακές σχέσεις σε βάρος του δικαιώματος στη μόνιμη και σταθερή σχέση εργασίας και τα μισθολογικά δικαιώματα των εργαζομένων.

Κάτω από την πίεση των συγκεκριμένων εργασιακών σχέσεων και των μισθών που υπάρχουν έχουν αποχωρήσει ήδη επτά έμπειροι εργαζόμενοι και ποιος ξέρει, βέβαια, πόσοι άλλοι έμπειροι εργαζόμενοι μπορούν να αποχωρήσουν από ένα σημείο και μετά.

Εντωμεταξύ, τα κενά στην εγκατάσταση είναι πολύ σοβαρά. Υπάρχουν βάρδιες που πραγματοποιούνται απουσία ηλεκτρολόγου με ό,τι αυτό συνεπάγεται για μια βιομηχανική εγκατάσταση και κάποιες μέρες για να

συμπληρωθούν οι βάρδιες υπάρχει εθελοντική συμμετοχή του τμηματάρχη, του υπεύθυνου συντήρησης και του υπεύθυνου αυτοματισμού. Οι εργασίες συντήρησης, αλλά και οι βάρδιες δεν είναι επαρκείς και δεν διασφαλίζεται ούτε η ασφάλεια του προσωπικού, αλλά και του ίδιου του έργου.

Ταυτόχρονα εκτός από τους εργολαβικούς, υπάρχουν και οχτώ εργαζόμενοι επιστημονικό προσωπικό, επιστημονικό προσωπικό υψηλής ειδίκευσης, που εργάζονται στο έργο του φράγματος ως συμβασιούχοι ορισμένου χρόνου δεκαεπτά χρόνια χωρίς καμία απολύτως διακοπή. Αρχικά τα πρώτα δεκαέξι χρόνια στο Υπουργείο Υποδομών και μετά στον ΟΑΚ με διαδοχικές συμβάσεις. Δηλαδή, δεκαεπτά χρόνια εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό βρίσκεται σε εργασιακή ομηρία.

Σας ρωτάμε, λοιπόν, κύριε Υπουργέ: Τι μέτρα θα λάβει η Κυβέρνηση για να σταματήσει αυτή η εργασιακή ομηρία της εργολαβίας και των συμβάσεων έργου στη συγκεκριμένη εγκατάσταση, η οποία έχει πάγιες και διαρκείς ανάγκες λειτουργίας εξειδικευμένου προσωπικού;

Επίσης, για την πρόσληψη των εργαζομένων πρέπει απ' ευθείας να περάσουν στην ευθύνη του Οργανισμού Ανάπτυξης Κρήτης με συμβάσεις αορίστου χρόνου και έως ότου επιτευχθεί αυτό, να γίνει τροποποίηση της προκήρυξης του διαγωνισμού και να συμπεριλαμβάνεται ο όρος ότι κάθε

ανάδοχος εργολάβος να είναι υποχρεωμένος με την ανάληψη του έργου να διατηρήσει το υπάρχον προσωπικό με τις ίδιες εργασιακές σχέσεις.

Τι θα γίνει για να μονιμοποιηθούν οι πολιτικοί μηχανικοί που εργάζονται στο έργο του Φράγματος ως συμβασιούχοι του Υπουργείου Υποδομών; Τι θα γίνει για την αναγνώριση του συνόλου της προϋπηρεσίας των εργαζομένων στο έργο Αποσελέμη; Τι θα γίνει με την αύξηση των αποδοχών για το σύνολο του προσωπικού και την κάλυψη των κενών θέσεων με έμπειρο και εξειδικευμένο προσωπικό για να διασφαλιστεί η ασφάλεια της εγκατάστασης και του προσωπικού;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΧΙΑΟΣ (Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών):

Ευχαριστώ και πάλι με την ίδια υπόσχεση.

Κύριε Βουλευτά, ευχαριστώ για την ερώτηση, αν και θα έλεγα ότι ο πυρήνας της δεν αφορά το Υπουργείο μας, διότι αφορά τις εργασιακές σχέσεις που προφανώς δεν καθορίζονται από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών. Ευχαριστώ, όμως, γιατί δίνεται η ευκαιρία να συζητηθεί επιτέλους το θέμα του ΟΑΚ στη Βουλή.

Ο ΟΑΚ είναι ένας Οργανισμός πάρα πολύ σημαντικός για την Κρήτη. Δεν εξαντλείται φυσικά μόνο στη διαχείριση του Φράγματος, έχει επεκταθεί και στη διαχείριση των υδάτων γενικώς, αλλά παράγει και πολλά έργα στην Κρήτη, έργα πολύ σημαντικά, οδικά έργα και άλλα. Είναι ένας θεσμός, ο οποίος δημιουργήθηκε από τη συνένωση διαφόρων Υπηρεσιών που υπήρχαν στο νησί χάρη στην έμπνευση -αν θέλετε- και την πρωτοβουλία του Κωνσταντίνου Μητσοτάκη στο παρελθόν και φυσικά, έχει δείξει μία πολύ σημαντική αποτελεσματικότητα. Αυτό δεν γίνεται χωρίς εμπόδια. Προφανώς, υπάρχουν εμπόδια, υπάρχουν εμπόδια τα οποία τίθενται από τη νομοθεσία.

Τα θέματα τα οποία εσείς αναφέρατε τώρα είναι ζητήματα τα οποία ο ΟΑΚ προσπαθεί να επιλύσει όντως μέσα από την επιλογή της λειτουργίας με εργαζομένους οι οποίοι έρχονται με την εργολαβική σχέση την οποία εσείς είπατε. Δεν υπάρχει καμία πρόθεση -τουλάχιστον σε ό,τι αφορά τη σημερινή Κυβέρνηση- για χαλαρές εργασιακές σχέσεις, όπως λέτε. Δεν είναι αυτό το θέμα, το θέμα έχει να κάνει με τον αριθμό των υπηρετούντων στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, όπως ξέρετε, όπου υπάρχουν σαφέστατοι περιορισμοί και συνεχίζουν να υπάρχουν τέτοιοι περιορισμοί. Γι' αυτό επιλέγεται η εργασιακή σχέση την οποία εσείς αναφέρατε.

Εάν υπάρχουν συγκεκριμένες καταγγελίες ότι οι εργολάβοι οι οποίοι αναλαμβάνουν την απασχόληση αυτών των ανθρώπων δεν τους αμείβουν με

βάση τα προβλεπόμενα από την εργατική νομοθεσία, θα σας παρακαλούσα να υποβληθούν οι σχετικές καταγγελίες. Δεν υπάρχει καμία ανοχή σε τέτοια φαινόμενα, αλλά αυτά προφανώς πρέπει να είναι ονοματισμένα, πρέπει να είναι συγκεκριμένα. Τα στοιχεία πρέπει να είναι δεδομένα και να μπορούν να ελεγχθούν και προφανώς, θα ελεγχθούν και από τον ΟΑΚ, αλλά θα ελεγχθούν και από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας.

Όντως, το Φράγμα του Αποσελέμη είναι πολύ σημαντικό. Θα προτιμούσαμε και εμείς να υπάρχει ένα διαφορετικό εργασιακό περιβάλλον και μία μεγαλύτερη σταθερότητα. Το θέμα δεν είναι ζήτημα μονιμοποίησης των εργαζομένων, αλλά είναι η απασχόλησή τους με μία εργασιακή σχέση η οποία εξασφαλίζει και το επίπεδο λειτουργίας το οποίο επιθυμούμε.

Οφείλω να πω ότι οι ίδιοι εργάζονται παρά τις σχέσεις εργασίας με τρόπο πραγματικά αποτελεσματικό και το παραγόμενο από τον ΟΑΚ έργο είναι όντως εξαιρετικά αξιόπιστο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ορίστε, κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο. Εντός του χρόνου να είστε, παρακαλώ.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Ναι, ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, το Υπουργείο σας, η Κυβέρνηση δεν είναι ένας απλός θεατής. Έχει στην ευθύνη του ένα πολύ μεγάλο έργο και αν μου δοθεί η

δυνατότητα, θα πω παρακάτω το εύρος αυτού του έργου. Άρα, λοιπόν, δεν μπορείτε να λέτε γενικά να γίνουν καταγγελίες.

Με συγχωρείτε και αυτό που κάνω σήμερα τι είναι; Δεν είναι μια μορφή ανάδειξης των προβλημάτων -χρόνιων προβλημάτων- που έχει η συγκεκριμένη εγκατάσταση; Δηλαδή, αυτοί οι άνθρωποι τώρα είναι εργολαβικοί εργαζόμενοι, ζουν μια διαρκή ομηρία, ζουν το βάσανο τους και εσείς λέτε τώρα να κάνουμε καταγγελίες. Τι καταγγελίες; Δεν ξέρετε; Είναι τόσοι οι εργαζόμενοι, τόσοι είναι οι συμβασιούχοι.

Σας είπα για το εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό ότι επί δεκαεπτά χρόνια είναι συμβασιούχοι. Τι θα κάνει το Υπουργείο; Τι θα κάνετε εσείς; Η αποτελεσματικότητα του έργου είναι ακριβώς το αποτέλεσμα αυτής της τιτάνιας προσπάθειας των εργαζομένων όλα αυτά τα χρόνια. Και ποια είναι η αμοιβή από την πλευρά της πολιτείας, του κράτους, της Κυβέρνησης; Τίποτα, απλώς επαναλαμβανόμενες συμβάσεις.

Είναι πρόκληση αυτό το αναγκαίο, έμπειρο και εξειδικευμένο προσωπικό, κύριε Υπουργέ, να βρίσκεται αντιμέτωπο με το φάσμα αυτής της εργασιακής ομηρίας των ολιγόμηνων συμβάσεων αντί να μονιμοποιηθεί. Δεν μπορεί να είναι στη μέγγενη των δημοσιονομικών περιορισμών της Κυβέρνησης σε μία λογική κόστους-οφέλους, ενώ την ίδια στιγμή αυτό το έργο

απαιτεί να έχει μόνιμο αυτό το εξειδικευμένο προσωπικό, είτε είναι εργατικό είτε είναι επιστημονικό προσωπικό.

Δυστυχώς, αυτή η κατάσταση δεν αποτελεί εξαίρεση τώρα για αυτούς τους εργαζόμενους. Είναι το απότοκο μιας αντεργατικής νομοθεσίας που διαμόρφωσαν οι προηγούμενες κυβερνήσεις και η σημερινή. Βέβαια, ευθύνη έχει και η Διοίκηση του ΟΑΚ όλα αυτά τα χρόνια, διότι τους έλεγαν «βάλτε πλάτη για να ξεκινήσει το καράβι», ότι είναι χρήσιμοι, ότι είναι απαραίτητοι για τη λειτουργία του Φράγματος, αλλά σε τελική ανάλυση, όμως, αποδείχτηκε ότι δεν έκανε ούτε η Διοίκηση απολύτως τίποτα προκειμένου να επιλυθούν όλα αυτά τα προβλήματα.

Μάλιστα, σε πόστα πολύ σημαντικά για τη λειτουργία και τη συντήρηση της εγκατάστασης, όπως είναι –προσέξτε!- η μονάδα παραγωγής όζοντος, μονάδα αερίου, χλωρίου, υδραυλικά δίκτυα διατομής με αντίστοιχες δικλείδες, καθώς και το χημείο που πραγματοποιεί ποιοτικό έλεγχο σε όλα τα στάδια επεξεργασίας και διανομής του νερού, που χωρίς το υπάρχον προσωπικό δεν θα μπορούσαν να λειτουργήσουν, αυτοί είναι συμβασιούχοι. Παρ' όλα αυτά, όχι μόνο δεν αναγνωρίστηκε ουσιαστικά η προσφορά τους, αλλά και την περίοδο της μεγάλης ξηρασίας που περάσαμε βιώσαμε και απολύσεις προσωπικού και μειώσεις μισθών.

Είναι απαράδεκτο ένας Οργανισμός που είναι Οργανισμός με 51% συμμετοχή του Δημοσίου, με συμμετοχή της τοπικής και περιφερειακής διοίκησης, να πληρώνει εργολάβο για τη λειτουργία του Φράγματος, που αποδεικνύεται ότι και με ιδιώτες και με το κράτος -κεντρικό ή τοπικό- ο στόχος είναι το κέρδος σε βάρος πάντα των εργαζομένων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ολοκληρώστε, κύριε συνάδελφε.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Κατά συνέπεια, επανέρχομαι: Τι μέτρα θα πάρετε εσείς ως Κυβέρνηση, ως Υπουργείο, για να σταματήσει αυτή η ομηρία της εργολαβίας και των συμβάσεων ορισμένου χρόνου με βάση και τα αιτήματα τα οποία σας είπα και στην πρωτολογία και τα οποία διεκδικούν οι ίδιοι οι εργαζόμενοι;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε, κύριε Συντυχάκη.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΧΙΑΟΣ (Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών):
Κύριε Βουλευτά, στην πρωτομιλία μου, στην απάντηση που σας έδωσα προηγουμένως, αναφέρθηκα κυρίως σε αυτά τα οποία εσείς προηγουμένως είχατε περιλάβει στην αγόρευσή σας, δηλαδή δεν είναι μια προσωπική σας

επιλογή -καταλαβαίνω ποια είναι η αντίληψη του κόμματός σας- αλλά υπάρχει μία τάση ταυτοχρόνως να αντιμετωπίζονται ζητήματα θεσμικά και προσωπικά. Διότι πολύ απλά εσείς θεωρείτε ότι όλοι αυτοί θα έπρεπε να είναι υπάλληλοι του κράτους. Αυτό είναι μία θέση την οποία εγώ την κατανοώ, χωρίς να σημαίνει ότι συμφωνώ, αλλά θα έλεγα το εξής, ότι για εμένα είναι σημαντικό να λέμε κατ' αρχάς ότι θα επιθυμούσαμε και εμείς να έχουμε σχέσεις εξαρτημένης εργασίας οι οποίες θα υπακούουν απολύτως στην εργατική νομοθεσία. Αυτός είναι ο στόχος, αλλά και συμβάσεις να υπήρχαν, θα θέλαμε οι συμβάσεις να είναι πάρα πολύ καλά πληρωμένες, ώστε να ανταποκρίνονται και στο επίπεδο της εργασίας τους, αλλά και βεβαίως και στο γεγονός ότι οι άνθρωποι οι οποίοι λειτουργούν με σύμβαση, επειδή δεν τυγχάνουν της προστασίας της εργατικής νομοθεσίας, έχουν και ένα ρίσκο στο οποίο θα μπορούν να ανταποκριθούν.

Υπάρχουν οι περιορισμοί τους οποίους σας ανέφερα, τους ξέρετε, τους σχολιάσατε, δεν θα τους σχολιάσω εγώ, δεν αποτελούν αντικείμενο του δικού μας Υπουργείου.

Θα αναφέρω, όμως, το εξής για το λεγόμενο θεσμικό ζήτημα ειδικά του ΟΑΚ: Για το 2022 εγκρίθηκε και έχει ξεκινήσει η κίνηση των διαδικασιών πλήρωσης θέσεων στον δημόσιο τομέα για τρεις θέσεις για τον ΟΑΚ ΑΕ. Το 2023 με Πράξεις του 2022 –ΠΥΣ του 2022- έχουν εγκριθεί εννέα θέσεις και για το 2024 με Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου στις 31-10-2023 έχουν εγκριθεί

άλλες επτά θέσεις. Καταλαβαίνετε, λοιπόν, ότι έχει ξεκινήσει μια διαδικασία πλήρωσης θέσεων εργαζομένων στον ΟΑΚ. Σε αυτές βρίσκονται άνθρωποι οι οποίοι θα κατευθυνθούν προς το Φράγμα του Αποσελέμη και τη διαχείρισή του.

Και επειδή αναφερθήκατε στο θέμα της διοίκησης του ΟΑΚ και των ευθυνών του και επειδή οι διαδικασίες οι οποίες ακολουθούνται είναι διαδικασίες ΑΣΕΠ, θέλω να σας πληροφορήσω ότι η ανησυχία των διοικούντων των ΟΑΚ για τη δυνατότητα αυτές οι θέσεις να καλυφθούν από ανθρώπους ήδη υπηρετούντες μέσω των εργολαβικών σχέσεων στο συγκεκριμένο φράγμα είναι προφανής και όχι απλώς προφανής, αλλά έχει μετουσιωθεί σε όρους οι οποίοι πιθανόν να δώσουν μία λύση σε προβλήματα ανθρώπων οι οποίοι δεν έχουν εργασιακή σχέση με τον ΟΑΚ, ώστε να τύχουν μιας ιδιαίτερης προστασίας ή μιας αλλαγής αυτής της σχέσης σε σχέση εξαρτημένης εργασίας

Μένει να αποδειχθεί στην πράξη αν αυτό θα λειτουργήσει. Όμως, σας πληροφορώ ότι ευχή της διοίκησης του ΟΑΚ είναι ακριβώς να πάνε τα πράγματα έτσι και οι άνθρωποι αυτοί να βρουν τη θέση τους στη λειτουργία του Φράγματος Αποσελέμη, όπως είχε σχεδιαστεί εξ αρχής.

Ευχαριστώ.